

kus, képcsöves televíziós készülékekkel foglalkozott. 1940-ben kidolgozta az első gyakorlatban használható 343 képsoros színes televíziórendszert.

A II. világháború alatt haditechnikai kérdésekkel foglalkozott, megoldotta a német radarkészülékek zavarását. Kidolgozta a televízió orvosi alkalmazásának elméletét és gyakorlatát. Kidolgozta a televíziós kép „konzerválásának” eljárását (EVR).

1948-ban szabadalmaztatta a mikrobarázdás hanglemezt. Résztvett az űrkutatásokhoz szükséges űrtávközlési feladatok megoldásában. Munkásságát az AEÁ-ban a legmagasabb amerikai tudományos kitüntetéssel (a National Medal of Science) ismerték el.

Érdekességként említjük meg, hogy dédapja, Goldmark József, jeles kémikus volt, aki résztvett az 1948-as bécsi forradalomban, emigránsként Amerikában élt. Az Észak-Dél háborúban az északiakat újfajta puskagyutacs találmányával segítette.

(folytatjuk)

Kémiai Nobel-díj 2006

A Nobel-díj bizottság ebben az évben a kémiai Nobel-díjat *Roger D. Kornberg* (sz. 1947) kémikusnak ítélte „Az eukariota sejtekben zajló DNS-transzkripció molekuláris alapjainak kutatásáért”. Kutatómunkája eredményeként jobban ismertté vált az a folyamat, amely során a DNS-ben tárolt információ lemásolódik annak érdekében, hogy a sejtek különböző fehérjéket hozhassanak létre.

R. Kornberg ma a stanfordi egyetem kutatója. Alig volt 12 éves, amikor édesapja, Arthur Kornberg (sz. 1918) 1959-ben orvostudományi Nobel-díjat kapott S. Ochoával megosztva a ribonukleinsav és dezoxiribonukleinsav biológiai szintézise mechanizmusának felfedezéséért. Ezeknek a nukleinsavaknak a fehérje szintézisben, a fehérjének a nukleinsav képzésében való szerepének bizonyos részleteit tisztázták.

Egész fiatalon Angliában dolgozott a DNS szerkezetének megismerésén még F. Crick (a DNS szerkezetének egyik felfedezője, 1962-ben orvosi Nobel-díjat kapott J. D. Watson, M. H. Wilkins munkatársaival megosztva) irányítása alatt. Később a Stanford-i egyetemen az élesztő sejtekben vizsgálta a DNS-transzkripció folyamatokat, amelyek molekuláris szintű feltárása során megállapították, hogy egy 20 fehérjéből álló komplexnek (mediátor fehérje komplexnek nevezték) van kiemelt szerepe. Ezt a fehérje komplexet sikerült izolálni, de szerkezetét még nem ismerjük teljes mértékben.

Tények, érdekességek az informatika világából

A Borland Pascal és Delphi története

- 1971: Niklaus Wirth svájci egyetemi tanár közli a Pascal nyelv specifikációját, miután 1970-ben sikerült megírni CDC 6000-es számítógépre az első Pascal fordítóprogramot.